

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 05-10-2021
Enhed: JURPEM
Sagsbeh.: DEPILJ
Sagsnr.: 2114191
Dok. nr.: 1899404

Folketingets Sundhedsudvalg har den 7. september 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 1629 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Spørgsmål nr. 1629:

”Mener ministeren, at det er en korrekt afgørelse, at børnene til en afdød mor ikke kan få aktindsigt i, hvad der skete op til hendes død. Hvis svaret er ja, bedes ministeren redegøre for, om det er rimeligt, at pårørende ikke kan få oplysningerne om deres nære relation, når denne er afgået ved døden? Ministeren bedes herefter redegøre for, om ministeren vil lave loven om, således at man som nær pårørende kan få aktindsigten som minimum, når den pågældende er afgået ved døden, jf. artiklen ”Deres mor lå hjælpeløs i timevis – men de må ikke få at vide, hvad der skete”, Vejle Amts Folkeblad, 4/9-21?”

Svar:

Jeg har i mit svar forudsat, at der ønskes svar på pårørendes muligheder for at få indsigt i en kommunal omsorgsjournal.

En kommunal elektronisk omsorgsjournal indeholder bl.a. oplysninger om visitation, hjemmepleje, sygepleje, sundhedsfremme og forebyggelse, hjælpemidler og forebyggende hjemmebesøg.

De kommunale elektroniske omsorgsjournaler indeholder således både oplysninger vedr. kommunens opgaver udført efter serviceloven, og oplysninger vedr. kommunens opgaver udført efter sundhedsloven, herunder de sygeplejefaglige optegnelser.

Adgangen til at få aktindsigt om den del af omsorgsjournalen, som vedrører hjælp efter serviceloven (f.eks. hjemmehjælp), er ikke reguleret af sundhedslovens regler.

Adgangen til at få aktindsigt i den del af en kommunal omsorgsjournal, som vedrører *sygeplejefaglige optegnelser*, er derimod reguleret i sundhedsloven.

En patient har således mulighed for at få aktindsigt efter sundhedslovens regler i den del af en kommunal omsorgsjournal, der indeholder sygeplejefaglige optegnelser, jf. sundhedslovens § 37, 1. pkt.

Retten til aktindsigt efter sundhedsloven er imidlertid en personlig ret for patienten. Er en patient afgået ved døden, har de nærmeste pårørende som udgangspunkt ikke ret til aktindsigt i den pågældendes omsorgsjournal.

En afdøds patients nærmeste pårørende har dog ret til at få videregivet oplysninger fra sygeplejefaglige optegnelser om afdødes sygdomsforløb, dødsårsag og døds måde, hvis det ikke må antages at stride mod den afdødes ønske og hensynet til afdøde eller

andre private interesser ikke taler afgørende herimod, jf. sundhedslovens § 45, stk. 1, 1. pkt.

Bestemmelsen tager sigte på den situation, hvor afdødes nærmeste pårørende ønsker oplysninger om årsagen til dødens indtræden, mv. Oplysninger om afdødes sygdomsforløb efter lovens § 45, 1. pkt., omfatter kun sygdomsforløbet umiddelbart op til dødens indtræden, herunder i almindelighed kun det sygdomsforløb, som vedrører den sygdom, der var årsagen til dødens indtræden. Det beror på en konkret vurdering, hvilke oplysninger om afdødes sygdomsforløb, den nærmeste pårørende kan få oplysning om, og hvor langt tilbage i tid. Hvis dødsårsagen er usikker, kan der efter omstændighederne gives flere oplysninger om sygdomsforløbet.

I særlige tilfælde kan der videregives oplysninger om sygdomsforløb, dødsårsag og døds måde, selvom afdøde udtrykkeligt har modsat sig dette, ligesom der kan videregives andre oplysninger til afdødes nærmeste pårørende, end oplysninger om sygdomsforløb, dødsårsag og døds måde. Det forudsætter, at betingelserne i sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2 er opfyldt, jf. sundhedslovens § 45, 2. pkt.

Det er en betingelse for videregivelse efter denne regel, at videregivelsen er nødvendig til berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre, jf. lovens § 43, stk. 2, nr. 2. Hvorvidt betingelserne herfor er opfyldt, vil bero på et konkret skøn, hvorved der tages stilling til, om den pårørendes interesse i at få oplysningerne klart overstiger den afdødes krav på fortrolighed.

Lovens § 45, 2. pkt., indebærer ikke en ret for den pårørende til at få de ønskede oplysninger, men en mulighed for, at oplysningerne kan udleveres, uden at der herved sker en tilsidesættelse af tavshedspligten.

Den pårørendes interesse i at få helbredsoplysninger om den afdøde vil bl.a. efter omstændighederne kunne overstige den afdødes krav på fortrolighed, hvis den pårørende har mistanke om, at den afdøde blev udsat for fejlbehandling, og den pårørende i øvrigt er klageberettiget i forhold til Styrelsen for Patientsikkerhed, for så vidt angår behandlingen.

Som det fremgår ovenfor, har en afdød patients nærmeste pårørende således efter sundhedslovens regler ret til at få videregivet oplysninger om afdødes sygdomsforløb, dødsårsag og døds måde fra en kommunes sygeplejefaglige optegnelser, hvis det må antages ikke at ville stride mod den afdøde patients ønske, og hvis hensynet til afdøde eller andre private interesser ikke taler afgørende herimod.

Jeg finder derfor ikke anledning til at ændre sundhedslovens regler.

Som nævnt ovenfor er den del af omsorgsjournalen, som vedrører *hjælp efter service-loven* (f.eks. hjemmehjælp), ikke reguleret af reglerne i sundhedsloven. Serviceloven hører i øvrigt under social- og ældreministerens ressort.

Jeg kan i den forbindelse generelt oplyse, at der ikke på det sociale område er en særskilt regulering af adgangen til aktindsigt. Spørgsmålet om aktindsigt behandles derfor efter de generelle regler om aktindsigt i offentlighedsloven, som gælder for en

hver, og forvaltningsloven, som gælder for parter i sager, hvori der træffes afgørelse.
Offentlighedsloven og forvaltningsloven hører under justitsministerens ressort.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Ida Lyngbeck Jensen